Київська міськрада вирішила створити "новий "Київводоканал"

Читать на русском

Київська міськрада вирішила створити "новий "Київводоканал"

Уже в 2025 році централізовані послуги з водопостачання і водовідведення в столиці може почати надавати новий монополіст – КП "Київводоканал". Київрада надала КМДА дозвіл на створення цього підприємства і припинення договору на користування комунальним майном (водопровідні та каналізаційні мережі, різні будівлі та споруди тощо) з ПрАТ "АК "Київводоканал", яке багато років поспіль виконувало аналогічні функції.

Необхідність такої "реформи" у КМДА обґрунтували численними фінансовими проблемами вказаного акціонерного товариства, які начебто виникли виключно через економічно не обгрунтовані тарифи, і неможливість для міської влади "затикати фінансові дірки" за рахунок коштів бюджету Києва. Деякі депутати Київради під час затвердження цього рішення вимагали спершу отримати від "старого" "Київводоканалу" звіт щодо його діяльності, звинувачували його посадовців у численних розкраданнях коштів, а також вказували на те, що в міській скарбниці наразі немає зайвих 1,5 млрд гривень, які потрібно внести в статутний капітал нового КП. Але ці ідеї, як і вимога створити тимчасову контрольну комісію (ТКК), яка б перевірила роботу ПрАТ "АК "Київводоканал", в результаті не були схвалені.

Як стало відомо КВ, під час пленарного засідання Київради, яке відбулося 16 травня 2024 року, депутатський корпус затвердив проєкт рішення "Про деякі питання використання майна, яке належить до комунальної власності територіальної громади Києва та перебуває у володінні та користуванні приватного акціонерного товариства (ПрАТ) "АК "Київводоканал" (№ 08/231-246/ПР від 20 лютого 2024 року).

Суб'єктами його подання виступили Департамент комунальної власності Київської міськдержадміністрації (КМДА), Департамент житлово-комунальної інфраструктури (ЖКІ) КМДА, а також заступники голови КМДА Владислав Андронов і Петро Пантелеєв (на колажі ліворуч). У сесійній залі за затвердження вказаного документу проголосували 74 депутати.

Згідно з прийнятим рішенням, столична міськрада вирішила достроково припинити дію Договору на володіння та користування майном територіальної громади Києва (водопровідні, каналізаційні мережі, різні будівлі та споруди тощо). Цей договір, нагадаємо, було укладено між КМДА і ПрАТ "АК "Київводоканал" 1 грудня 2006 року і на пролонгацію якого ще на 16 років Київрада дала згоду наприкінці 2017-го. Як інформувала КВ, у рішенні Київради від 20 грудня 2017 року про оплату за користування майном громади та будь-яку відповідальність ПрАТ за неналежну якість своїх послуг не було жодного слова. Усе тоді зробили без громадських обговорень, розгляду проблемних моментів та аналізу результатів інвентаризації комунального майна, яким довгі роки до цього користувався "Київводоканал".

Згідно зі "свіжим" рішенням столичної міськради, дія угоди між КМДА і ПрАТ "АК "Київводоканал" має бути припинена не раніше 1 січня 2025 року. Міська влада формально ще має "запитати думку" у "Київводоканалу" – цим рішенням Департаменту комунальної власності КМДА було доручено звернутися до вказаного ПрАТ "із пропозицією достроково припинити договір та укласти угоду про дострокове припинення договору", яку надалі має підписати Віталій Кличко. При цьому, у випадку недотримання згоди на це КМДА має звернутися до суду щодо такого припинення чи розірвання угоди.

У зв'язку з тим, що через припинення цього договору ПрАТ "АК "Київводоканал" фактично не зможе виконувати свої функції щодо водопостачання та водовідведення в столиці, міська влада вирішила створити однойменне комунальне підприємство, на яке будуть покладені відповідні задачі – КП "Київводоканал". Саме на нього, згідно з рішенням, вищезгадане комунальне майно надалі буде закріплено на праві господарського відання після проведення інвентаризації, яку має здійснити спеціальна комісія (її в майбутньому повинен буде утворити міський голова).

При цьому, в рішенні прописано, що вищезгадані департаменти КМДА, спільно з "обома "Київводоканалами", мають опрацювати "алгоритм раціонального використання майна, задіяного у технологічному процесі з водопостачання та водовідведення, що перебуває у приватній власності або увійшло до статутного капіталу вказаного ПрАТ. Тобто, йдеться про майно, яке де-юре насьогодні не є комунальним і використання якого відповідно не регулюється договором від 1 грудня 2006 року. Також в рішенні зазначено, що статутний капітал КП "Київводоканал" складе 1,5 млрд гривень, які столична міськрада у майбутньому планує виділити з бюджету Києва.

Навіщо киянам КП "Київводоканал"

Як зазначається у пояснювальній записці, головною причиною для прийняття цього рішення став незадовільний фінансово-економічний стан галузі централізованого водопостачання та водовідведення. У документі уточнюється, що ПрАТ «АК «Київводоканал» неодноразово зверталося до міської влади щодо проблемних питань у своїй діяльності. Їхньою передумовою в пояснювальній записці називається низка факторів: зростання вартості матеріалів та палива; зменшення обсягів споживання послуг; втрати компанії на відновлення об'єктів, пошкоджених внаслідок обстрілів; невідшкодування з державного бюджету України залишків заборгованості з різниці в тарифах на послуги за минулі періоди, а також застосування економічно необґрунтованого тарифу на послуги з водопостачання та водовідведення, який не переглядався з 2021 року.

У пояснювальній записці також повідомляється, що міська влада вже здійснила і передбачила низку заходів з метою недопущення виникнення загрози надзвичайної ситуації у цій сфері під час осінньо-зимового періоду та опалювального сезону 2023/2024 років, зокрема – виділила ПрАТ "АК "Київводоканал" поворотну фінансову підтримку. Утім, як зазначається в документі, підтримувати цю компанію на постійній основі неможливо, оскільки відсутні механізми дотування її операційної діяльності. А реалізація "старим" "Київводоканалом" заходів інвестиційних програм не є достатнім для підтримання в належному стані майна комунальної власності територіальної громади Києва.

"Необхідно зазначити, що тенденція скрутного становища галузі притаманна не тільки Києву, а є аналогічною по всій країні, адже тарифи на водопостачання та водовідведення не підвищуються. Інші територіальні громади цю проблему вирішують за рахунок коштів місцевих бюджетів шляхом надання постійної прямої підтримки таким підприємствам. Проте, ці підприємства – на відміну від ПрАТ «АК «Київводоканал» – є комунальними, що дозволяє органам місцевого самоврядування спрямовувати на них кошти місцевих бюджетів", – повідомляється в пояснювальній записці.

У КМДА хочуть, щоб зміна надавача послуг з централізованого водопостачання та водовідведення для столичних споживачів була швидкою, планомірною, без затримки технологічного процесу. Але чиновники все ж натякнули, що навряд чи усе це пройде "безболісно".

"Організація початку надання новим підприємством комунальних послуг потребуватиме ретельних процедур, пов'язаних з припиненням договору. Основними заходами є організація процесу інвентаризації та повернення усього майна, переведення персоналу, переоформлення договорів із споживачами, вирішення питання ліцензування та тарифів, детальне вивчення стану кредиторської та дебіторської заборгованості, а також міжнародних зобов'язань ПрАТ. Але, незважаючи на організаційну складність створення нового підприємства, дане рішення є найбільш прийнятним для подальшого збереження активів територіальної громади міста Києва та забезпечення сталого функціонування і розвитку водопровідно-каналізаційної галузі Києва", – зазначається у пояснювальній записці.

Що кажуть чиновники та депутати

Під час обговорення цього питання у сесійній залі заступник голови КМДА Петро Пантелеєв уточнив, що сума поворотної фінансової допомоги, яку міська влада надала ПрАТ "АК "Київводоканал" складає 600 млн гривень. Ці кошти, за його словами, були виділені, щоб діяльність компанії не зупинилася. Однією з головних причин складної для "Київводоканалу" ситуації чиновник назвав те, що держава не компенсувала компанії збитки через економічно необгрунтовані тарифи, хоча, згідно з законодавством, повинна була це зробити. Також Пантелеєв повідомив, що акціонерне товариство не буде ліквідовуватися – воно буде збирати дебіторську заборгованість на суму приблизно 1,3 млрд гривень, розраховуватися з боргами тощо.

За словами профільного заступника голови КМДА, рішення "про КП "Київводоканал", яке він називає "реформаторським", не є останнім по цьому питанню. Чиновник зазначив, що на розгляд Київради буде винесено принаймні ще два проєкти рішень, направлених на реалізацію міською владою її ініціативи щодо "переформатування" сфери водопостачання і водовідведення. Разом з тим, саме після рішення від 16 травня загальні збори акціонерів ПрАТ "АК "Київводоканал" мають розглянути питання по усім цим процесам.

"Організаційна зміна підприємства не вирішить всі питання. Але, тим не менш, це рішення, яке дасть нам можливість стабілізувати ситуацію з водопостачанням і водовідведенням і потім крок за кроком йти до основної мети – покращення якості послуг, покращення якості води і модернізації самої інфраструктури. Бо все будувалося в радянські часи і є максимально застарілим", – розповів Петро Пантелеєв.

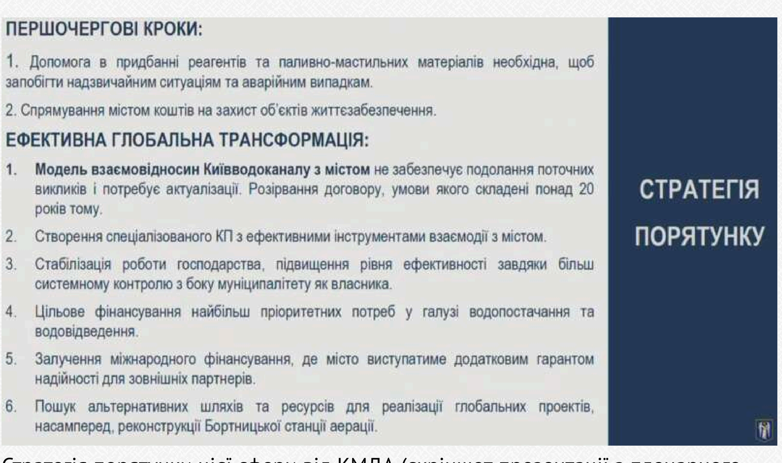
ПЕРШОЧЕРГОВІ КРОКИ:

1. Допомога в придбанні реагентів та паливно-мастильних матеріалів необхідна, щоб запобігти надзвичайним ситуаціям та аварійним випадкам.
2. Спрямування містом коштів на захист об'єктів життєзабезпечення.

ЕФЕКТИВНА ГЛОБАЛЬНА ТРАНСФОРМАЦІЯ:

1. **Модель взаємовідносин Київводоканалу з містом** не забезпечує подолання поточних викликів і потребує актуалізації. Розірвання договору, умови якого складені понад 20 років тому.
2. Створення спеціалізованого КП з ефективними інструментами взаємодії з містом.
3. Стабілізація роботи господарства, підвищення рівня ефективності завдяки більш системному контролю з боку муніципалітету як власника.
4. Цільове фінансування найбільш пріоритетних потреб у галузі водопостачання та водовідведення.
5. Залучення міжнародного фінансування, де місто виступатиме додатковим гарантом надійності для зовнішніх партнерів.
6. Пошук альтернативних шляхів та ресурсів для реалізації глобальних проектів, насамперед, реконструкції Бортницької станції аерації.

СТРАТЕГІЯ ПОРЯТУНКУ

Стратегія порятунки цієї сфери від КМДА (скріншот презентації з пленарного засідання)

Проти затвердження цього проєкту рішення найактивніше виступав голова фракції "Слуга народу" та очільник комісії Київради з питань бюджету, соціально-економічного розвитку та інвестиційної діяльності Андрій Вітренко. Зокрема, він вказав на те, що тариф на воду в столиці з 2014 року зріс більш ніж удесятеро, і з цими цінами, цитуємо, "постійно відбуваються махінації". Також депутат зазначив, що міській владі буде проблематично знайти 1,5 млрд гривень на наповнення статутного капіталу КП "Київводоканал" – зважаючи на те, що дефіцит бюджету Києва-2024 наразі складає близько 17 млрд гривень.

При цьому Андрій Вітренко повідомив, що керівництву Києва, здійснюючи таку "реформу", спочатку треба надати оцінку діям посадовців ПрАТ "АК "Київводоканал" з огляду на численні кримінальні провадження щодо можливих розкрадань. Так, за інформацією депутата, до суду вже передано 4 кримінальні справи проти службовців цієї компанії, яким інкримінується нанесення збитків на суму близько 320 млн гривень.

"Громаду цікавить звіт про ті кошти, які в попередні періоди було направлено як допомогу від міста. Як саме вони були використані? А я хочу поправити: станом на сьогодні [борги перед містом складають] не 600 млн, а 723 млн гривень. Хочеться побачити і звіт про комунальне майно і мережі, які перебувають на балансі акціонерного товариства. Зокрема про новозбудоване майно – як воно приймалося і обраховувалося і чи не буде там можливості в непрозорий спосіб залишити його на ПрАТ? Третє питання: як використовуються кошти амортизаційного фонду ПрАТ? Коли мережі, якими безкоштовно користується ПрАТ, будуть ремонтуватися? Коли покращиться якість води? 5 років тому обіцяли, що на Оболоні можна буде пити воду з крану. Але досі цього робити не можна, бо у воді перевищення вмісту шкідливих речовин", – підкреслив Андрій Вітренко.

Також Вітренко наполягав на тому, що разом зі вказаним проєктом рішення Київрада має затвердити й проєкт рішення його ж авторства 08/231-400/ПР від 25 березня 2024 року щодо створення ТКК із вивчення питань щодо діяльності ПрАТ "АК "Київводоканал". За його задумом, ця комісія має проаналізувати питання тарифної політики даної компанії, перевірити, як вона забезпечена речовинами для знезараження води і технічними засобами для реагування на аварійні ситуації тощо.

Утім, ініціатива очільника фракції президентської партії не отримала підтримки від його колег – за погодження вказаного проєкту рішення проголосував всього 21 депутат.

Скандальний бекграунд

Як неодноразово повідомляла КВ, профільна діяльність ПрАТ "АК "Київводоканал" супроводжується регулярними скандалами. Їхньою головною причиною найчастіше є фінансові зловживання з боку посадових осіб компанії.

Наприклад, ще у січні 2014 року Генеральна прокуратура України (ГПУ) зацікавилася публічними закупівлями ПрАТ "АК "Київводоканал". У рамках кримінального провадження правоохоронці припустили, що керівництво компанії порушує чинне законодавство. Для прикладу, "Київводоканал" закупив хімічні реагенти у ТОВ "ТД "Кодіс-Сервіс" на загальну суму понад 90 млн гривень за завищеними цінами та необґрунтовано заплатив понад 30 млн гривень за юридичні послуги за наявності у штаті підприємства юридичного департаменту – на таких сумнівних витратах, як зазначалося вище, депутати Київради акцентують увагу і досі.

Також вже найближчим часом Печерський районний суд столиці може поставити крапку у справі щодо розтрати коштів на ПрАТ "АК "Київводоканал". Таке порушення інкримінується трьом фігурантам, у тому числі – заступнику генерального директора вказаного акціонерного товариства Володимиру Дарагану. Усім їм загрожує до 12 років позбавлення волі. На переконання слідчих, через дії обвинувачених у 2019-2020 роках "Київводоканал" втратив 3,29 млн гривень при закупівлі глибинних насосів внаслідок завищення вартості такого обладнання. При цьому, на перших етапах слідства правоохоронці розслідували більший перелік можливих порушень, допущених постачальником насосів ТОВ "Компанія "Сфера комфорту", але вони не були офіційно доведені. Що цікаво, слідчі вирішили не чіпати тодішнього очільника "Київводоканалу" Дмитра Новицького – у відкритих матеріалах по цьому кримінальному провадженні про нього чомусь навіть не згадується.

У 2018 році претензії щодо закупівель цієї компанії мала комісія Київради міськради з питань дотримання законності, правопорядку та протидії корупції. Тоді депутатам стало відомо, що "Київводоканал" примудрився менш ніж за два роки передати підрядникам без проведення конкурсів 404 млн гривень (четверта частина від "допорогових" закупівель усіх столичних КП). При цьому, найчастіше підряди без конкурсу від "Київводоканалу" отримували лише 10 "обраних" компаній.

Теги: Новицкий Дмитрий | ООО Компания Сфера комфорта | ООО ТД Кодис-Сервис | Кличко | Кличко Виталий | Андронов Владислав | Пантелеев Петр | Київрада | Киевсовет | КГГА | КМДА | Витренко Андрей | Київ | Киев | Київводоканал | ПАО АК Киевводоканал

Олексій Дем'яненко
РЕДАКТОР СТРІЧКИ НОВИН

20 травня 2024 г., 22:22 | Переглядів: 2114 | Коментарі: 0

Роздрукувати | Надіслати товаришу

Коментарі:

comments powered by Disqus

2013-2026 © АНТИКОР — національний антикорупційний портал
Використання матеріалів сайту дозволено лише за наявності активного гіперпосилання на джерело. Усі права на тексти, зображення, фотографії та відеоматеріали належать їх авторам.